

**Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2005-4-38
Karar Sayısı : **05-36/458-108**
Karar Tarihi : 26.05.2005

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

- 10 **Başkan** : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ,
Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER : Süleyman CENGİZ, Sezin ELÇİN, Evren SESLİ

C. ŞİKAYET EDEN : - Cumhuriyet Halk Partisi Ankara İl Başkanlığı
Milli Müdafaa Cd. No:10/3 Kızılay/Ankara

20 - Hakkı Suha OKAY
Milli Müdafaa Cd. No:10/3 Kızılay/Ankara

- Levent GÖK
Cinnah Cd. No:31-A/8 Çankaya/Ankara

- Fazıl GÜLEKEN
Hanımeli Sk. No:20/21 Sıhhiye/Ankara

- Tüketici Hakları Derneği
Atatürk Blv. Emek İşhanı No:95/804 Kızılay/Ankara

- Vatandaş Haklarını Koruma Derneği
Cemal Nadir Sk. No:17/3 Çankaya/Ankara

30 **D. ŞİKAYET EDİLEN:** Ankara Büyükşehir Belediyesi EGO Genel Müdürlüğü
Toros Sk. No:12 Sıhhiye/ANKARA

E. DOSYA KONUSU: Ankara Büyükşehir Belediyesi EGO Genel Müdürlüğü (EGO)'nün şehir içi toplu taşımacılık fiyatlarını %33 oranında artırmak suretiyle hakim durumunu kötüye kullandığı iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ : Şikayet başvurularında özetle;

40 - EGO'nun, şehir içi toplu taşımacılık ücretlerini 1.1.2005 tarihinden itibaren %33 oranında artırmak suretiyle, 2004 yılı Tüketici Fiyatları Endeksi ve Toptan Eşya Fiyatları Endeksi oranları ile yakın illerin şehir içi toplu taşımacılık fiyatlarında meydana gelen ve %16,6 ile %30,7 arasında değişen artışların üzerinde fiyat belirlediği,

- Kamu hizmeti niteliğindeki toplu taşımacılık hizmetlerine yapılan söz konusu %33'lük artış ile özellikle dar ve orta gelirli vatandaşların ekonomik bakımdan sıkıntıya düşürüldüğü,

- Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin şehir içi ulaşım ücretlerini tek başına belirleyerek tekelci bir anlayış sergilediği,

- Şehir içi toplu taşımacılık fiyatlarındaki artışın, EGO'nun hakim durumunu kötüye kullandığının bir göstergesi olduğu,

50 ifade edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 1.3.2005 tarih, 1333 sayı, 1.4.2005 tarih, 2089 sayı ve 28.4.2005 tarih, 2689 sayı ile intikal eden başvurular üzerine düzenlenen 2.5.2005 tarih, 2005-4-38/BN-05-SC sayılı Bilgi Notu, 3.5.2005 tarih, REK.0.08.00.00/118 sayılı Başkanlık önergesi ile 05-32 sayılı Kurul Toplantısında görüşülmüş ve 05-32/422/M sayı ile "Konunun daha detaylı ele alındığı bir rapor ile Kurul gündemine getirilmesine" karar verilmiştir.

60 İlgili Karar üzerine yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 20.5.2005 tarih, 2005-4-38/BN-05-SC sayılı Bilgi Notu 20.5.2005 tarih, REK.0.08.00.00/147 sayılı Başkanlık Önergesi ile 05-36 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- EGO'nun Ankara şehiriçi toplu taşıma ücretlerindeki artışı, şehiriçi toplu taşıma ücretlerini belirlemekle görevli Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME)'nin 24.12.2004 tarih ve 2004/35 sayılı Genel Kurul Kararı uyarınca yaptığı,

70 - EGO'nun yasal bir tekel hakkı kullandığı,

- %33 oranındaki artış sonrası halen uygulanmakta olan kişi başı yolcu taşıma ücretlerinin EGO'nun maliyetlerini karşılamaya yetmediği,

- Bu nedenle, Ankara'da şehiriçi toplu taşıma fiyatlarına yapılan %33 oranındaki artışın, EGO'nun hakim durumunu kötüye kullanılması niteliğinde kabul edilemeyeceği ve şikayet konusuna ilişkin olarak 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun" çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığı,

ifade edilmektedir.

80 **İ. YAPILAN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME**

Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, şikayet konusu hizmet pazarına ilişkin olarak aşağıda yer verilen yasal düzenlemelerin bulunduğu tespit edilmiştir:

- 27.6.1984 tarih ve 3030 sayılı "Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun" un 7. maddesine göre:

90 *"Büyükşehir dahilindeki alt yapı hizmetleri ile kara ve deniz taşımacılığı hizmetlerinin bir koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla büyükşehir belediye başkanının başkanlığında yönetmelik ile tespit edilecek kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılacağı bir "Alt Yapı Koordinasyon Merkezi" ile bir "Ulaşım Koordinasyon Merkezi" kurulur. İlçe başkanları kendi görev sahalarının görüşülmesinde koordinasyon merkezine üye sıfatıyla katılır."*

“Ulaşım Koordinasyon Merkezi şehrin ulaşım planına göre toplu taşıma araçlarının güzergah, zaman ve bilet tarifelerini yapmaya ve bu tarifeleri uygulamaya yetkilidir. Bu işlemler yapılırken il trafik komisyonu ile gerekli koordinasyon sağlanır.”

“Koordinasyon merkezince alınan ortak yatırım ve toplu taşıma ile ilgili kararlar bütün belediyeler ile kamu kurumları için bağlayıcıdır.”

100 - 23.7.2004 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5216 sayılı "Büyükşehir Belediyesi Kanunu"nun 9. maddesinde ulaşım hizmetleri düzenlenmiştir. Buna göre:

“Büyük şehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla, büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendireceği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılacağı Ulaşım Koordinasyon Merkezi kurulur. Büyük şehir ilçe ve ilk kademe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Ulaşım koordinasyon merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının (oda üst kuruluşu bulunan yerlerde üst kuruluşun) temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır.

...

Ulaşım Koordinasyon Merkezi tarafından toplu taşıma ile ilgili alınan kararlar, belediyeler ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır.”

120 Konuya ilişkin olarak raportörlerin EGO Bütçe ve Mali İşler Daire Başkanı Serdar YALÇIN ile yaptıkları görüşmede, söz konusu şahıs şehir içi toplu taşımacılık fiyatlarının UKOME tarafından tespit edildiğini belirterek, Ankara'da 1.1.2005 tarihinden itibaren uygulanan, şehir içi toplu taşımacılık fiyatlarındaki artışın da, 24.12.2004 tarih ve 2004/35 sayılı UKOME Genel Kurul Kararı ile belirlendiğini ifade etmiştir.

Yukarıda yer verilen bilgi ve mevzuat hükümleri dikkate alındığında; ulaşım sorunlarına çözüm bulmak amacıyla görevlendirilmiş, düzenleyici ve bağlayıcı kararlar almakla yetkilendirilmiş bir kurum olan UKOME'nin, şehiriçi toplu taşımacılık ücretlerini belirlediği şikayete konu kararının, idari bir işlem olarak ele alınması gerektiği anlaşılmıştır.

130 Buna göre, 4325 sayılı Kuruluş Kanunu ve 5363 sayılı "Ankara Su Tesisatının Belediyeye Devri ve İşletilmesi Hakkında Kanun"la oluşturulmuş ve bu yasalardaki esaslarla, özel hukuk hükümlerine göre idare edilen, Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı, özel bütçesi ve tüzel kişiliği olan ve kamusal hizmetler sunan bir birim olan EGO, şikayete konu Ankara şehiriçi toplu taşıma fiyatlarındaki %33 oranındaki artışı, ilgili mevzuat hükümleri uyarınca şehiriçi toplu taşıma ücretlerini belirlemekle görevli UKOME'nin 24.12.2004 tarih ve 2004/35 sayılı Genel Kurul Kararı uyarınca yapmıştır. Bu durumda, şikayet dilekçelerinde yer aldığı şekliyle EGO'nun hakim durumunu kötüye kullanması muhtemel değildir.

140

J. SONUÇ

Ŗikayetin niteliğine, dŖzenlenen rapora gŖre, Ŗikayet konusu ile ilgili olarak 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun" kapsamında herhangi bir iŖlem yapılmasına gerek olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiŖtir.